

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 3 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

LA MORAL DEL BALL.

governador de la Provincia, ó la de la persona qu' ell delegués expresament ab la seva representació.

De manera, D. Enrich, que si vosté vol anar al teatro, pot anarhi com tots nosaltres, a veure la funció sense ficarse ab llibres de caballeria, guardant ben tancada y plegadeta l' autoritat, dintre de la butxaca.

¡Eyl si la publicació de aquestes ratllas, encare 'l troba sent arcalde, que 'u dupio molt.

Pero vosté 'l dilluns no 'u ferho aixís.

Se representava *Orfeo al infern*, y la representació 's trobava al final del segon acte.

Ja se sab que 'ls déus portan lo vestit curt, y que 'ls déus bufos especialment se permeten certes bromas, sobre tot quan volen distreure al públich que ha pagat l' entrada.

Aquell dia estavan alegres, no sè si perque ván rebre certes noticias de Madrid que a vosté tal vegada no poden agradarli gayre, ó perque seria; lo cert es que ván donarli per ballar una mica de can-can. Lo públich vá aplaudir, y la ballada vá tenir de repetir-se; en cambi vosté.... ¡Oh, vosté, ja 'u sabíam! Vosté D. Enrich es un modelo de castedat, de virtut, de bonas costums, y vosté no podia deixar de horrorisarse.

Pero, home de Déu ¡y qui 'l fa anar al teatro a veure obras de Offenbach?

¡Si será 'l desitj de 'corretjir al próxim! ¡Si será l' afany de posar multas!

Aixó es lo que vá fer vosté, D. Enrich. Enviar un agutzil a l' escenari, perque l' hi portés al palco als can-canistas. ¡Sembla impossible que s' atrevis a fregar ab una gent tant depravadal!

L' agutzil vá anarhi, tal vegada a pesar seu; pobre home! perque 'ls agutzils també tenen vista com los demés mortals, y ¡amigo! per més que se siga agutzil, una mica de can-can, may hi cau malament; y 'l resultat vá ser que 'l públich vá enterarse'n, que al final de l' obra vá repetir-se 'l can-can, que tothom aplaudia, inclús los concurrents al palco del general Pavia, que vosté vá formalisarse y vá tenir convulsions de nervis, que volia agafar a la parella que ballava, que 'l director de la companyia vá respondre per ells y vá anar detingut a cala ciutat, y que vosté per compte de rebre'l com calia ¡ah calaveron! se 'n havia anat a passar la nit a un ball ¡qué 's creu que no 'u sabém tot? y en fi que al dia següent vá citar-lo pèl seu despaig de l' arcaldia.

Y aquí comensan las cosas estranyas.

¡Ab quin dret vosté posa multas? ¡Com a delegat del govern civil? Ningú l' hi havia dat la delegació. ¡Com a arcalde? La ley l' hi prohibeix. ¡Donchs com a qué? M' han assegurat que vá ferho com a president de la Junta del Hospital, y que vosté aixís vá declararho.

Alto D. Enrich. Quan vulga procedir com a tal pre-

sident, no envihi cap agutzil a las taulas, si per cas envihi a un hermano; y no citi a ningú en lo despaig de cala Ciutat; quadras y corralots te'l Hospital a la disposició de la Junta. Tingui en compte que 'ls bitllets de la rifa del Hospital y de la rifa dels Empedrats son diferents, y no barreji atribucions, que certas barrejas fan mal de ventre.

Per lo demés no soch jo molt amich de veure cantar una opereta ab las camas; pero trobo que en lo can-can, encare s' alsa menos la cama que ab *Clorinda*.

Ab lo metro a la má estich disposat a justificarli.

Aixís donchs, en materias de ball ¡ahont comensa l' immoralitat? ¡Ahont acaba l' immoralitat? Y si alzar la cama una mica es immoral y alzarla tant com se pot no 'u es ¡ahont es la lógica d' aquesta moral? ¡Depen per ventura de que la ballarina porti mitjas ó porti mallas, porti polacras ab talons alts, ó porti sabateta plana y escotada? ¡Depen de que duga las faldillas llargas y tupidas ó las duga curtas y de gassa?

Francament, D. Enrich: jo hi regirat las obras de moral de Sant Tomás de Aquino, y no hi he trobat cap distinció de aquestas, y aixó vol dir que las teorías de vosté sobre la moralitat son de contrabando y están subjectes a decomis.

¡Creguim a mí. Are que quedará sense empleo, deixis de teatros, deixis de balls, deixis d' altres cosas mundanas, demani a qualsovol sereno que l' hi deixi la caputxa, fassis creixe la barba, y ab pedra tosca construeixis una cova a la seva torre de Sarriá, condemnis a viure de pa y aygua ab forquilla, y ja que no ha lograt ser un bon arcalde, procuri ser al menos un bon ermitá, desitjós de guanyar la gloria del cel ab la penitencia y no ab las multas.

Jo l' hi donaré un consell per acabar:—Avants de retirarse, D. Enrich, procuri posarse bé ab Sant Pascual Bailon, patró dels boteros y boleras.

8 de Febrer de 1881. P. DEL O.

EN MERO.

Mirèu que n' hi ha un tip. Are que 'm tenia empescada una *martingala* que no falla, te, 'ns privan de exercir la carrera. Jo no sè quin diastre de mala astrogancia se 'ns ha posat entremitj, que d' un quant temps a aquesta banda sembla talmènt que 'l ser jugador siga una mala cosa.

Jo may me fico ab ningú. Cadescú que fassa 'l que vulga y si per suposansas vull arriscar una pesseta en una sort, no sè per quins cinch sous, ha de venir la autoritat a distreure 'ns d' una cosa tan natural. Arribará que ni 's podrá dar un pas pèl carrer que la autoritat no hi tinga de dir la seva.

Are mateix ja válg pèls quaranta y encara no havia

¡Qué Déu me 'l guard' de mal, D. Enrich! Per més que are ab aquestas caigudas vosté sens dupte estarà posantse la barba en remull, m'atreixo a mortificarlo una estoneta, perque si a la nit del dilluns no hagués fet lo que vá fer, tal vegada are no l' hi passaria lo que l' hi passa.

Cregui D. Enrich qu' es molt cert alló que diuen, de que hi ha castichs que venen de tras-cantó, y quan un menos se 'ls espera.

Ja temps endarrera vaig advertir-lo, y vosté no 'n vá fer cas. Aixís donchs, no 's queixi si are de la seva pell se 'n fan las tiretas.

Se 'n recorda del fet de la senyoreta Fenoglio?

Jo sostenia que vosté no podia posar multas als artistas de cap teatro, ó a lo menos que no podia poserlas sino ocupant com autoritat lo palco de la presidencia.

En aixó vá venir un periòdich que per forsa devia estar ben enterat, perque en materias de aquestas sucava llavors la ploma en bona tinta, y aquest periòdich que no era altre que el *Gobierno*, vá sostenir que are com are en los teatros no hi ha presidencia, y que pèl sosteniment del ordre y per las tonterias que pugan succehir no hi havia més autoritat que la del

vist que 'ns dongués la contraria de aquest modo, y aixó que en locant al ram de bonas y malas n'hi ha poch que s'hajan gastat tant la mirada. Jo he vist partida de durar trenta set horas sens aixecarnos de la taula y prenent alguna caixafada sens deixar de apuntar. També he tingut tongadas bonas: jo he apuntat d' unsa la vegada. Quant en Mero, mal me está 'l dirho, entraba en alguna banda ahont s'hi corregues l'os, ja n'hi podia haver de gentio prop del tapete, que 'l millor puesto era per mi. Are si que passo bastanta magresa, y si algun cop, al sentir alló que oferint puesto, diu 'l mosso: Una cadira per un punt? vaig per asentarmi, ab un rebufo se'm treu del davant, dibent que jo per fer de miron ja puch estarme dret.

Si no fos per algun benefactor que al guanyar m'allarga un xich las mans, passaria temporadas de tres a quatre dias sense poder fer una sola postura. Pero per aixó, sense diners y tot, faig joch apuntant de boquilla, y aixis estudio alguna martingaleta. De vegadas, si veig algun jovenet de aquets de familia que de tant en tant se deixa caure a la partida, m'hi acostoto tot esplicantli la jugada, me'l faig amich, després l'hi proposo una vaca, de duro ó del que siga, acepta y m'dona 'l pactat: jo faig com aquell que hi posa altra tant, y jugo ab los diners d'ell. Que s'guanya, anem a mitjas. Se pert, jo no perdo res, y bona nit y bona hora!

Entre aixó y algun as que 'm toqui, quan se fa aquesta sort, per veure qui ha de tallar, tot ajuda una miqueta a afegir municions, per anar lent probaturas.

En lo meu bon temps, veient a un home sense diners, si me'n demanava, may l'hi havia fet l'ornit, ¿que has de meneste un duro? Aquí 'l tens y bon profit. Ni tampoch mirava prim: si algú cobrava la meva posta l'hi feya torna y si reament era per necessitat l'hi deya.

Una vegada, tallant, lo Tano, aquell menut que l'any passat tenia la cabecera per la festa major d'Olot, donchs bueno, ell tenia 'l pot, y en frente 'l Tit de la Rosa, ab la barra. Jo guanyava unas set unsas, y en una sort que 'm van pagar ab porta, un vaig distreure deixant una moneda de quatre duros en lo cuadro; se'm acostó, un dihentme que al endema hi hauria burlot y tot parlant se va posar la sort quedant doblada la moneda de malas que era meva sense saberho, y s'va dar una ratxada de malas fins a desbancar. Tothom mirava aquella posta y jo no m'cuidava de indagar per qui era pensant no fos un mori. Com que 'l Tano parlava a tot drap, va posar més diners al mitj, joch sempre brat a malas. Al últim, desbancats, altra vegada, 'l Tano m'va avisar dihentme: Treu aquets diners, perquè jo no talló més. Com se'enten, si aixó no es meu?—Es teu, y quedat ho. Llavors no ho vaig voler, quedantme ab la cuarta. Aixó 'm va valer que l'endemá ello agafat m' regalés una soguilla d'or que del pes que feya, quan la duya semblava que fos gependu. Lo temps va cambiar y a copia de empenyarla, va arrihar un dia que no podentla treure, allí s'ha quedat.

Ara com ara, tant si tinch diners com no, cada dia al cassino. Es una societat de reneyo sense que hi hagi socios que paguin mesada. Per entrarhi no s'ha de menester més que obrir la porta, passar per varios corredors y salar ahont no hi trobaran ningú, y al cap de ivall del pis, després de haber tancat y lobert una dotzena de vidrieras y mamparas vos trobeu ien un quartet ahont, rodejant la taula hi haurá casi bé sempre unas cinquanta personas. Tothom apretantse, is uns estan drets passant los brassos per entre is que estan asentats, y tots miran fixo al mitj, veientse cada huor is seus diners y anant seguint las giravoltas del dau. Hi ha una quietut general mentre s'está sent la sort: no se sent altre soroll que 'l drinch de las monedas y el crach crach dels daus dintre 'l pot: se fa la sort, y tothom en rahona, y 'l banquer paga y cobra, preparantse a fer un altre jugada.

Aixó constituheix ma fallera y avuy es l'úlich medi que tinch per viure bonradament sense fer cap mal papé. Ja is he dit que passo temporadas més ó menos favorables; pero sempre a la escucha per si surt alguna gangueta.

L'altre dia m'estava al costat d'un punt que jugava fort: Distret ell, va escaparlí de las mans una moneda de cinch duros, que al ser a terra m'vingué just per posarhi un peu a sobre. Si ajup encenent un misto, y jo naturalment, tot era ajudarlo a buscarla. Aixis que 'l vaig veure distret, la cullo y me la poso a la butxaca. Ell tot era buscar d'aquí y d'allá; va cridar al mosso: la dobleta no s'trobava; tothom va al-sarse y en resumidas quantas, ¡si la has perduda blanca búscala negra!

Al cap d'una hora, va anarse'n l'ex-amó de la moneda, de cinch duros y jo, esperant un cambi de barra, per posar en practica, la martingala nova. Al últim se fa 'l cambi, tiran dos bonas eran las carregadas, poso is cinch duros a malas y doblo, tornan a tirar, cau lo dau; retiro la posta, y donan la primera descarregada. Llavors torno a fer joch, posant los deu duros a malas; semblava joch d'orella, era de dos y una, no faltava, fan sort, pam ja 'n tinch vint. No més faltavan tres golpes per retirarme ab diners, poso is vint, guarania; is torno a posar tots y ja tinch cinch un-as. Fallava l'últim golpe, el cor me feya trip trap, tiran is daus: ¡cara y creu res! tornan a tirar y en-

cara no havia vist la sort que ab un espant general, se sent lo timbre ab que desde la porta s'fa la senyal, en cas de perill.

La justicia y tothom posa las mans al cuadro sense entendre's, pero tan prompte se senti la campana, com los crits y com la veu de un senyor que ningú havia vist y que posant sobre la taula una vara y treyentse un revólver deya: «¡Alto el juego en nombre de la ley!»

Los meus vuitanta duros, van anarse'n en vuit ó deu parts sense que jo 'n pogues treure una sola peseta; van ser de tothom menos de mi. Tot era exclamarme; pero ningú s'entenia, l'un fugia per un cantó, l'altre s'amagava sota una taula; la major part agafavan diaris, jo que ni se de lletra també vaig pendre'n un; després me van dir que 'l tenia cap per vall. Los daus, los diners de la banca, 'l pot y la barra, tot va desapareixe com per art de bruixeria.

Al entrar lo jutge ab altres senyors, ningú hauria dit que juguesim; sols las caras nostras indicavan que 'ns ne passava alguna de crespa; pero 'l dissimulo no 'ns va valer, y tota aquella comedia va dar un altre resultat: anar ab colxe a la preso. Feyam colla; 'l vehinal al veure tants cotxes se va creure que no fos algun bateig.

L'amo de la casa va dirnos que no 'ns apuresim que ell se cuidaria de tot. En efecte. Se 'ns va tractar a tall de princep, menjar de la fonda, cafés y puros per tothom, fins que al últim nos van posar en libertat. Lo fet es que jo, si no hagués sigut per la justicia, ara tendria diners y potsé hauria fet lo pensament de no jugar, fins que se'm acabessin. Pero la ley m'ha posat en aquest aprietó, y per culpa d'ella is altres me van pendre is meus diners. Un'altra vegada seré més espavilat y m'enduré is dels altres.

Valshiaqui que avuy no se ahont anar. Passejo tot lo dia per la Rambla esperant l'hora de tornar a sentir aquella veu esquerdada cantar: ¡se tallan cinch unsas, cinch unsas se tallan! Ja pot tallar!

UN PUNT.

TE N VÁS

Te 'n vás; oh dels amor, no a encisera quan lo meu cor ab més plaber t'aymava, quan a prop teu, a ton costat, trobava una ditxa completa y verdadera.

Te 'n vás quan per instantis més fets era m'ab més amor del teu amor gosava quan lo meu llabí a frech del teu, besava la cara d'angel, fresca y riellera.

Adeu amor, mon cor que foll delira, la teva ausència la quietut li roba y plé d'angoira a cada instant suspira.

Suspira, si, més lo conhort no troba; no te 'n vagis, no, no. Si dius, donchs mira, dau te donga bon vent y barca nova.

JOAQUIM COMABELLA

UN COP D'ULL ALS TEATROS.

Si jo fos impressari del Principal, explotaria un filon que per forza m'donaria molt producte.

Quan posaria un obra nova, en los cartells hi anunciaria lo següent: Está invitat lo Sr. Durán y 's representará ab tot l'aparato que requereix lo seu argument, coros, balls, can can y multas.

Perque al meu entendre s'ha de treure partit de la desgracia, y 'l Sr. Durán si s'hi empenya, es capás de salvar a qualsevol empresa. Ab dar ordre de que un agutzil passi al escenari, enviar a buscar a un artista al palco, posarli una multa y si no la paga durlo pres, s'ha fet lo miracle.

Creguim Sr. Brugada: inviti cada nit al Sr. Durán, y 'l públich s'encarregará d'omplir 'l teatro. Y al final de la temporada encara l'hi regalará una corona d'assusenás que volen dir putesa, ab un llas de llustrassa que significa modestia, y la següent inscripció: «Al zel del Sr. Durán, la empresa agrahida.»

Y are dispensin si no 'ls parlo de 'l estreno de l'opere'ta: *Il Nuovo Orfeo all'Inferno*. Ja me'n hi ocupat en l'article, y ab la seva lectura comprendran que 'l protagonista d'aquesta obra hufa va ser lo Sr. Durán. Per cert que va desafinar molt. Aixó si, 'l públich va omplirlo d'aplausos.

Al Liceo continuan probant tenors y despatxantlos. L'empresa del gran teatro haurá passat tota la temporada fent probaturas, pero no se si al cul del sach hi trobará la proba de que aquest es un mal sistema.

Tinch de fer una escepció per en Bottessini. Davant d'aquest artista jo 'm trech lo sombrero. Es la primera vegada que hi sentit tocar lo violon de una manera agradable. ¡Oh si l'empresa 'l toqués com ell! Pero 'l toca desgraciadament ab una forma molt distinta.

Desde la finura del violi fins a l'energia del contrabaix, en Bottessini fa produhir al seu instrument tots los efectes imaginables. Pero es un artista que s'ha de sentir ab la vista. Si aclucan los ulls no disfrutaran; pero si 'ls obran y contemplan al artista, sense perdre

un sol moviment de las sévas mans, ¡oh llavors! haurán de regoneixe que es un miracle que un violon s'espliqui de aquella manera. Y aixó senyors, que 'l violon es lo Fontrodona dels instruments.

Al Circo s'ha posat un obra del malaguanyat Bartrina: *La dama de las Camelias*. Es una sarsuela escrita com molts altras cosas del pobre Bartrina, per entreteniment ó per compromís; pero que a pesar de tot revela 'l talent del nostre plorat amich. Hi ha trosos de versificació brillantissims y no duptem que si s'conegues, figuraria en lo repertori de totas las companyas de sarsuela.

A Romea s'ha posat *El Coronel Esteban* arreglo de la celebrada comedia de Delpil *Lo fill de Coralía*. Encare que 'l desenllas es molt modificat, l'obra espanyola no está gens mal.

Una noticia: durant la temporada de quaresma s'ha encarregat del Liceo lo conegut impressari senyor Font. Nos promet quatre dias d'opéra y tres de concert. A veure, a veure. Ja qu'hem dejunat tot l'any, no será mal que per la quaresma menjem una miqueta.

N. N. N.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Un xiste del compositor Cherubini. Berton professor del Conservatori arribava sempre tart a la classe.

Va morir-se, y Cherubini que vivia prop de l'iglesia ahont havian de durlo, en compte d'anarse'n a la casa del difunt va esperarlo a l'iglesia mateixa.

L'enterro va tardar més d'una hora, y Cherubini va dir:

- Aquest dimoni de Berton t'è un vici molt lleig, y ni mort ha sopigut curarse'n.
- Quin vici? va preguntar Auber.
- La falta de puntualitat.

Talleyrand era potser l'home que havia prestat més juraments.

Al passarse capellá va jurar a Climent XIII; quan lo van nombrar bisbe va jurar a Climent XIV.

A l'any 1789 va jurar a Lluís XVI; al convocarse 'ls Estats generals, a l'any 1792 al rey de la Constitució; a l'any 1795 al Directori, més tart al mateix Directori com ministre de Negocios Extranjers; després als tres Consuls, seguidament a Napoleón, primer Consul; al cap de un quant temps a Napoleón emperador; després a Lluís XVIII a l'any 1814; a l'any següent a la segona restauració; a l'any 24 a Carlos X y finalment a l'any 30 a Lluís Felip.

Avants de pronunciar l'últim jurament deya: —Senyor, aquest jurament fa 13, y espero que será l'últim.

Tothom sab que 'l famós Pare Claret havia sigut sargento de carlins.

Més tart, al ser nombrat bisbe, un pajés del Pla de Bajes, va anarse'n a trobar un gran amich del autor de la *Llave d'oro*, y ensenyantli un recibo va dir:

—A caps som anys endarrera quan lo Pare Claret anava en la facció va entrar a casa meva ab la partida y se me'n va endur dos mulas. Jo vaig demanarli recibo y me'l va fer. Aquí 'l porto.

—Y que?

—Res: que avuy l'entrego a un advocat, y si no'n surt res més sempre'n sortirá un escándol.

L'amich va escriure al Pare Claret, y avants de quinze dias lo pajés ja havia cobrat las mulas.

GOIG Y PENA.

La nit es crua: cau pluja, menuda més freda que la neu; dels arbres saltan fullas: un vent xiula que glassa fins l'alé; carrers y plassas de tant sois, espantan, tot sembla un vast desert; y mentres, tremolós, canta 'l sereno que n'han tocat las tres, un socio dins del llit, cubert de llana, a' eix modo discurreix:

—Qué es bó; qu'es deliciós en nit tant crua sentir com xiula 'l vent, lo róssech de las fullas, aturadas pel xafech fret com gel, si tot aixó se sent, com jo ara ho sento, al llit ben tapadet!— Y l'inhumano no pensa que aquella hora y malehint l'ivern, un pobre, sense amparo y mort de gana, es víctima del fret.

BALDOMERO ESCUDE VILA.

ESQUELLOTS.

Lo del Parque sembla que ja està arreglat, ey, per are.

La forma que l' Ajuntament ha adoptat ha sigut la de fer lo que 'l govern l' hi manava, y rescindir la contracta ab lo Sr. Xiró.

Are ja sentirem que tal s' explica lo Sr. Xiró, y ja veurán com si 's trenca algun plat, qui 'l pagará será Barcelona.

Per lo demès no estranyin la conducta del Ajuntament. La rassa dels Fivallers ja està acabada.

Lo nostre Ajuntament fa tot lo que l' hi mana 'l govern: aixís fes tot lo que l' hi mana Barcelona!

Estich segur que si lo govern agafa als nostres regidors y 'ls diu: «Tirese de cap a mar, s' hi tiran» y que si 'ls indica que se 'n vajan de cala Ciutat, dimiteixen.

Als estanchs no admeten las mitjas pessetas llisas, esquerdadas ó foradadas.

En cambi venen pursos humits, plens de tronxos, y que tenen un gust que fa venir l' ànima a las dents. Devegadas també tenen esquerdas y forats.

Y després d' això donen monedas al govern que l' hi fassan bona cara.

En un recó de cala Ciutat hi ha un quadro molt gran y bastant dolent. Representa una santa baixant sobre Barcelona.

Lo rector de Santa Madrona vá veure 'l y vá demanarlo.

La irajoria:—Que se l' hi donga.

En Cabot:—Alto señores! ¿Ab quin dret pretenen regalar un quadro qu' es propietat de Barcelona?

En Fontrodona:—Se tracta de un quadro de un valor escassissim, que fins are ha estat arreconat, y que jo crech que no es propietat de Barcelona, ja que si no recordo mal procedeix del convent dels Caputxins.

En Cabot:—Donchs alerta, que 'ls caputxins no son tant lluny y poden venir a reclamarlo. Ademès jo no puch consentir que un quadro dolent y fins are arreconat siga posat a la veneració dels devots.

Lo Sr. Cabot podia citar lo conegut epigrama del célebre poeta:

«Santo que fuistes higuera
de cuyos higos comi:
los milagros que tu hagas
que me los claven aqui.»

S' están fent los preparatius per donar un ball de criaturas en lo teatro Principal.

Ay senyor!
Quantas personas que jo conech, á pesar de que son molt grans, podrian anarhi en calitat de criaturas.

La célebre D.ª Baldomera ha sigut posada en llibertat, per sentència del Tribunal Supremo.

Van considerar que sent casada, com era, no podia contractar, y que per lo tant no es responsable de que alguns centenars de tontos l' hi confessen los seus capitals.

Aquí veurán las ventatjes del matrimoni.

Soltera se n' hauria fet l' estella, are com á casada, n' ha sortit ab tota felicitat.

Yes natural, vá anar tant malament alló de la caixa de imposicions, que 'l Tribunal Supremo no s' hi ha volgut deixar caure, y no ha tingut per convenient imposar res, ni sisquiera una pena.

Una anécdota del bisbe Freppel, de qui 's parla tant.

Alguns anys endarrera estava fundant uns colegis libres que l' hi costavan un Potosí, y tot d' un plegat vá quedar-se escurat, y necessitant un pico: 's tractava de 30,000 franchs.

No es una cantitat despreciable; pero 'ls capellans á Fransa com á tot arréu, fan com las formigas, y omplan lo graner de mica en mica, de manera que lo que no trobeu á casa de un capellá no 'u trobareu en loch.

Aixó es lo que vá pensar lo bisbe Freppel y tras, tras, se 'n vá anar á casa de un rector que tenia fama de saber recolectar entre 'ls seus feligresos, y de tenir un bon bossot. Ab la rialla als llabis Monsenyor Freppel vá dirli:

—Sr. Rector vinch á demanarli un favor y espero que no me 'l negará. Será precis que d' aquí á 15 dias me busqui 30,000 franchs.

Lo rector tot sorprés vá dirli:—Monsenyor lo que 'm demana es impossible; acabem de construir l' iglesia parroquial y m' hi quedat in albis. Als feligresos tam-

poch los puch cansar, que bé massa 'ls hi cansat fins are.

Lo bisbe Freppel, té 'l génit fort, y vá mossegarse 'ls llabis.

—Es á dir, vá exclamar, que 'us neguéu á accedir á lo que 'us demano.

—Si, monsenyor.

—Está bé vos tindré present.

Y com que durant tota aquesta conversa havia estat jugant maquinalment ab un timbre que hi havia sobre de la taula, plé d' ira vá agafar lo timbre y 'l vá rebatre contra una escarapate rompent lo cristall y escarbotant lo nas de una Mare de Déu.

Lo rector davant de aquesta grosseria vá dirli:

—Sr Bisbe: jo respecto molt als méus superiors; pero en cambi dech, vull y exigeixo que se 'm respecti á mi. Tinga donchs la bondat de retirarse.

Lo bisbe Freppel se 'n vá anar.

Los génits forts tenen una qualitat. Un cop s' han esbravat los hi passa tot. Al arribar á casa seva ja estava arrepentit de la seva grosseria, aixís es que agafant un full de paper, vá escriure la següent esquila al rector:

«Sr. Rector, tinch lo gust de participarli que 'l dimecres vinent vindré ab lo primer vicari general á dinar á casa vostra.»

Aixís se creya donarli una satisfacció; pero 'l rector era un home de pundonor y vá respondreli:

«Monsenyor, tinch l' honor de advertirli que 'l dimecres vinent jo no seré á casa.»

Per acabar, aquí vá una màxima en forma de preguntes.

¿Sabrian dirme qu' es lo que dona més satisfacció á una dona?

¿Que l' hi digan qu' es molt guapa? Aixó ja l' hi agrada; pero hi ha encara una cosa que l' hi agrada més.

Lo que més l' hi agrada es que parlant de un' altra dona amiga seva l' hi digan qu' es molt lletja.

QUÈNTOS.

Una senyoreta que tenia nervis envia á buscar al metje perque la mediqui: la polsa y l' hi mira la llengua, y després s' entaula 'l següent diálech:

Lo metje:—Escolti, vosté té gana, menja de gust?

La senyoreta:—Oh! si senyor.

—Y 'l beure se l' hi asenta bé?

—Si senyor.

—Y á las nits dorm ab tranquilitat?

—Si senyor.

—Perfectament: donchs l' hi farém una recepta perque tot aixó se 'n hi vaja.

Anavan en lo mateix wagó, en un tren del ferrocarril tres casadors y un pescador.

Al entrar lo revisador á picar los bitllets, diu:

—Suporto que ja sabrán que no pot ferse 'l viatge ab las armas carregadas.

Los casadors fican la baqueta dintre del canó per demostrar que no 'u eran.

Lo pescador no vá voler ser menos.

—Deixam treure l' am, vá dir, que després no 'm fessin pagar la multa.

Parlavan de una marquesa molt aficionada á la murmuració y á calumniar al próxim.

—¿Y es marquesa una dona aixís? preguntava un senyor molt candorós.

—Es marquesa.

—Y té 'l titol d' escelencia?

—Lo té; pero no l' hi donan. L' hi dihuen Sa Insolencia.

En l' oficina del padró d' un Ajuntament: Un pare fá inscriure 's y vá dictant lo nom dels individuos de la seva familia:

—Posi are: Joseph Morera y Pardal.

L' escribent:—Y Pardal. ¿Quina edat?

—Cinch anys.

—Es casat ó solter?...

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

En Fau me vá hu' l total que pel dos se 'n vá á la Habana y com que está mitj malalt

si li arriba á agafá 'l mal no viurá ni una senmana.

UN TAPÉ Y F. DE T.

II.
Res de dugas pot portarnos lo tot que segueix Espanya; un hu doble que no enganya se sent ja per despertarnos.

PAU SALA.

MUDANSA.

Lo tot es una ciutat; lo total es nom de dona y de tot tothom ne du qui més dolenta ó més bona.

J. E. PUNTARRI.

ENDEVINALLA.

Jo soch un déu de cinch lletres y en mí se troba un metal una virtut de la iglesia y una lletra, qu' es vocal.

XARRICH.

CONVERSA.

—Hola Joseph! que no sabs la nova?
—Que hi ha?
—Home! que aquest any entro á la quinta.
—No tingas por, si es aixís miraré de veure á...
—A qui?
—A n' el que tú y jó hem dit.

LLARCH Y PRIM Y C.^a

ROMBO DE PARAULAS.

Sustituir los pichs ab lletras que llegidas vertical y horizontalment diguin: la 1.ª ratlla una lletra; la 2.ª una nota musical; la 3.ª lo que hi ha á pagés; la 4.ª un instrument; la 5.ª lo que vá per mar; la 6.ª un metall; la 7.ª un nom d' home; la 8.ª una cosa per pescar y la 9.ª una lletra.

TRES MES.

QUADRAT NUMÉRICH.

Sustituir los punts ab números que sumats vertical y horizontalment donguin un totat de 26.

REYET DEL OLIMPO.

GEROGLIFICH.

9 Q O I M
O L T
I I I I I
P
4 5 9 2 1 7 3
— 2 3 4 5 6 4 0
S E N Y E
Q Pot. E

FELIU FELIU.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMER().

- XARADA 1.ª—Papissot.
- IDEM 2.ª—Paca.
- MUDANSA.—Santa, canta, manta.
- ANAGRAMA.—Ronca, Coran, Caron.
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Agullers.
- TRENCA-CLOSCAS.—Fontrodona.
- ROMBO DE PARAULAS.—
M
R o s
M o r o s
S o l
S
- GEROGLIFICH.—Més per més dona més y menos per menos dona menos.

Barcelona. Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

TEATRO PRINCIPAL.

L'última multa que vá posar D. Enrich. No 'u vá fer com arcalde, sino com á president del Hospital. No 's creya ningú que l'Arcalde de Barcelona morís en un Hospital.

BALL DE MÀSCARAS DEL LICEO.

Lo tramvia:—¿Que haig de fé?
 La reforma:—Es un enredo.
 L'enllás dels carrils:—¿Com quedo?
 Ell:—Fills, no m'espliquéu ré.

—¿No es verdad ángel de amor que aquí junto á la casilla.....
 —Ay, no 't moguis de la silla Batllori mèu del mèu cor!....

—Arrapis bè D. Ignaci
 —D. Joseph arrapis bè.
 —No olvidi que desempenyém cárrechs honorífichs.
 —¡Ah, sí sí! Primer l'honor que la vida.